

בחינת חומרים להדברה של אקריות קורים צהובות בכרמים

כרם שעל 2007.

תרצה זהבי, רותי הרפז, ריקה קדושים

אקריות קורים מהוות מזיק משמעותי בכרמים הן באירופה והן באמריקה. למרות שמדובר בדרך כלל באקריות המוכרות לנו בישראל מגידולים אחרים, האקרית הצהובה והאקרית האירופית (*Tetranychus urticae*, *Panonychus ulmi*) ארועי הנזק מאקריות בכרמים בארץ נדירים יחסית. בקיץ האחרון (07) הופיעו אוכלוסיות של אקריות צהובות במספר כרמים, בעיקר במרכז הגולן ובעמק קדש. במספר מיקרים התפתח נזק משמעותי על העלוה.

כיום אין בישראל חומר מורשה להדברת אקריות קורים בכרם. מטרת העבודה היא לבחון את יעילותם של חומרים שונים, המורשים להדברת אקריות בגידולים אחרים, בהדברת האקרית בכרם.

חומרים ושיטות:

החומרים שניבחנו הם:

תכשיר	ריכוז	חומר פעיל	קבוצה / מנגנון	חברה
אנוידור	0.03%	Spirodiclofen	ניגזרת של ח. טטרונית. מעכב סינטזת שומנים	לידור
אומייט	0.15%	Propargite	מעכבי סינטזת ATP (קבוצה C)	מילצ'ן
לינטקס	0.06%	Cyhexatin	מעכבי סינטזת ATP (קבוצה B)	תרסיס
טורק	0.1%	Fenbutatin oxide	מעכבי סינטזת ATP (קבוצה B)	לוקסמבורג
מגיסטר	0.1%	Fenazaquin	מעכב נשימה במיטוכונדריה	תרסיס
ורטיגו	0.1%	Abamectin	מערכת עצבים, תעלות כלור	תרסיס
פלורמיט	0.06%	Bifenazate	מערכת עצבים (מנגנון לא ידוע)	מילצ'ן

הניסוי הוצב בכרם מהזן מרלו של מושב שעל (צפון הגולן) בתבנית של בלוקים באקראי בארבע חזרות של 6-9 גפנים. ריסוס יחיד לנגירה בוצע בשני לספטמבר. ביום הריסוס בוצעה ספירת אפס של חלקות הביקורת. ספירות נוספות בוצעו אחרי שמונה ושמונה עשר יום. בכל מועד נידגמו 10 עלים בכל חזרה עלים לא צעירים אך כאלה שעוד לא הגיעו לגודל מלא. ניספרו אקריות ואויבים טבעיים (אקריות טורפות וסטטורוס).

ניתוח התוצאות בתוכנת SAS פרוצדורת GLM ומבחן SNK. הנתון של אחוז העלים הנגועים עבר טרנספורמציה \arcsin לפני הניתוח.

תוצאות:

א. אחוז עלים עם אקריות.

על רוב העלים שנידגמו בחלקות הביקורת היו אקריות. אחוז העלים עם אקריות היה גבוה במובהק מכל הטפולים בשני מועדי הדגימה. במועד הבדיקה הראשון, הטיפול בורטיגו היה נחות לעומת הטיפול בפלורמייט.

20/9/07		10/9/07		2/9/07	תכשיר
A	32.5	A	65.0	85	ביקורת
B	12.5	B	35.0		ורטיגו
B	12.5	BC	20.0		מגיסטר
B	2.5	BC	15.0		טורק
B	5.0	BC	12.5		אנוידור
B	0.0	BC	10.0		אומייט
B	5.0	BC	10.0		לינטקס
B	0.0	C	2.5		פלורמייט

ב. מספר אקריות לעלה

20/9/07		10/9/07		2/9/07	תכשיר
A	0.45	A	2.75	3.43	ביקורת
AB	0.20	AB	1.80		ורטיגו
AB	0.25	AB	0.53		מגיסטר
B	0.03	B	0.38		טורק
B	0.05	B	0.40		אנוידור
B	0.00	B	0.58		אומייט
B	0.10	B	0.15		לינטקס
B	0.00	B	0.03		פלורמייט

אוכלוסיית האקריות היתה נמוכה וירדה בין הטיפול הראשון לשני, גם בטיפול הביקורת הלא מרוסס.

ג. אויבים טבעיים.

אוכלוסיית האקריות הטורפות היתה נמוכה, אך במועד הבדיקה השני נמצאו אקריות טורפות רק בביקורת (בשאר הטיפולים לא היה להן מה לאכול). אוכלוסיית הסטטורוסים היתה אפסית במועד הבדיקה הראשון ונעלמה לחלוטין בספירה השניה (נתונים לא מוצגים).

20/9/07		10/9/07		תכשיר
A	0.23	A	1.25	ביקורת
A	0.00	A	0.50	ורטיגו
A	0.00	A	0.50	מגיסטר
A	0.00	A	0.75	טורק
A	0.00	A	0.75	אנוידור
A	0.00	A	0.25	אומייט
A	0.00	A	0.00	לינטקס
A	0.00	A	1.25	פלורמייט

מסקנות.

בניסוי זה רמת האוכלוסיה היתה נמוכה ולמעשה ירדה במהלך הניסוי גם בגפני הביקורת שלא רוססו. עם זאת רואים בברור שהאקריצידיים השונים פוגעים באוכלוסיית האקריות בכרם. בחלקות שרוססו במגיסטר או בורטיגו היתה מגמה לאוכלוסיה מעט גבוהה יותר מבשאר הטיפולים. יש להזור על הניסוי ולדאוג לרישוי של אקריצידיים בכרם.